

МОВНИЙ СВІТ ОПОВІДАнь ІРИНИ ВІЛЬДЕ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Мовотворчість письменника – це певна сторінка в історії української літературної мови. Розкриваючи особливості стилю того чи іншого автора слід показати, яке місце серед інших стилістичних засобів посідають діалектизми в його творах і чим це обумовлено. У статті проаналізовано діалектну лексику за частиномовною приналежністю. Простежено їхню роль у відображенні місцевого колориту, в образотворенні, індивідуалізації героїв художнього твору на матеріалі оповідань Ірини Вільде.

Ключові слова: народнорозмовність, діалектизм, художній твір.

Для теорії української літературної мови з'ясування ролі в ній письменників є винятково актуальним – адже це завдяки їм вона розвинула усі свої функціональні стилі. Художник слова як носій і творець національної мови збагачує її новими значеннями чи відтінками значень, виразами. Внесок кожного письменника у розвиток літературної мови оцінюється від загального рівня її обробленості на той час, коли він виступав зі своїми творами, від усталеності її норм від ваги художнього стилю порівняно з іншими функціонально-стилістичними різновидами цієї мови.

Дослідження стилю письменника ґрунтується на глибокому знанні його мови, яка нерозривно пов'язана із загальнонародною мовою, оскільки вона виростає з неї і базується на ній. Н. М. Сологуб зазначає, що «письменник, з одного боку, розбудовує національну мову, виявляє її приховані здатності, і його словник з авторськими «прирошеннями» смислу ніби протистойть понятійному значенню багатьох загальноприйнятих слів і сполучень, з другого – видобуваються ці «прирошення» з тієї мови, якою пише письменник. Свіжість, не трафаретність використання мовних засобів у майстра слова поєднується завжди з глибиною проникнення у загальні потенції мови» [11, с. 17].

Живе народне мовлення є джерелом етнічного необхідного для пізнання особливостей світогляду. Як зазначає В. Грещук, мова художньої літератури не конгруентна літературній мові, оскільки в ній можуть використовуватися й позалітературні мовні засоби художнього зображення навколишньої дійсності. Уведення майстра пера діалектних слів у канву художнього твору з певною метою відбувається часто; воно сприяє ознайомленню широкого кола читачів з вузькодіалектними лексемами, нерідко спричиняючи їх входження до загальнонародної мови.

Використання діалектизмів у художніх творах того чи іншого письменника завжди привертало увагу як митців слова, так і мовознавців. Результати повного аналізу вживань діалектизмів у художніх текстах сприяють поглибленню уявлення про національно-мовну картину світу, можуть бути базою для вивчення мовної репрезентації особливостей світосприйняття автора. Особливості вживання діалектизмів у зразках художнього стилю з'ясовано у працях С. П. Бевзенка, Й. О. Дзедзелівського, Ф. Т. Жилка, І. Г. Матвіяса, С. Є. Єрмоленко, В. В. Грещука, Вал. В. Грещук та ін.

В українській діалектології традиційним є визначення діалектизму, запропоноване П. Ю. Гриценком: «діалектизм – це позанормативний елемент літературної мови, що має виражену діалектну віднесеність» [3, с. 146]. Загальнонародна мова і місцеві діалекти не виключають одне одного, а зумовлюють. Вживання діалектних одиниць на сторінках прозового твору, на думку дослідників, залежить і від обраної автором манери письма. Так, при оповідній манері кількість стилістично позначених одиниць, у тому числі й діалектизмів, значно зростає [8, с. 87].

Літературна мовна завжди виростає на основі розмовної мови певних центрів чи місцевостей, вбираючи в себе елементи інших діалектів. Найбільше збагачується діалектними формами мова художньої літератури. У тексті твору межа розмовного та діалектного варіюється, в будь-якому випадку це елементи розмовного колориту в стилі письменника.

Важливу роль у розвитку сучасної української літературної мови належить Ірині Вільде, яка даючи сучасникам і нащадкам уроки конкретності і глобальності, виявляє глибину думки та гостроту світосприйняття.

Мета нашої статті – дослідити особливості вживання лексичних діалектизмів у творчості письменниці. Матеріалом обрано збірку Ірини Вільде «Незбагненне серце. Оповідання, новели, етюди».

Життя і творчість письменниці нерозривно пов'язані з Буковиною та Прикарпаттям. Оповідна манера, що яскраво виражена у її творах є складовою її ідіостилію та чинником активного вживання діалектної лексики. Високого ідейно-мистецького рівня у творчості Ірина Вільде досягла великою мірою завдяки глибокому знанню української народної мови, в тому числі її діалектних – покутської та буковинської відмінностей. Це дозволило їй не тільки наділити свої твори яскравим колоритом, але й наситити мову пристрасними соціальними емоціями. Авторка виявляє високу майстерність у використанні діалектизмів, які вдало вводять у канву своїх художніх творів.

Мова малої прози Ірини Вільде в однаковій мірі відзначається цілеспрямованістю, чіткістю та багатством словника. Індивідуальна мовотворчість письменниці спрямовується в загальне русло народнорозмовного мовлення.

В авторській мові саме діалектна лексика використовується в етнографічно-побутових описах, у створенні характеру зображуваної місцевості, з метою стилізації мови персонажів.

Джерелом пояснення слів у оповіданнях Ірини Вільде є «Словник української мови» та «Словарь української мови» Б. Грінченка. На сьогодні ці словники є найавторитетнішими академічними виданнями, однак у них є чимало ідеологізованих тлумачень відповідної лексики. «Словник української мови» має стилістичні позначки *розм., діал.*, тобто у ньому знайшли відображення процеси взаємодії літературної мови і діалектів.

Ірина Вільде залучила цю лексику до активного функціонування у зв'язку з тим, що вона сприяє достеменному відтворенню мовного, побутового колориту, психічної атмосфери, реалій доби, місцевості, типізації та індивідуалізації персонажів.

Письменниця вживає діалектизми створюючи певний колорит. Діалектна лексика виконує й пізнавальну функцію, адже знайомить нас з предметами побуту, господарювання, виробничої діяльності, звичаями тощо.

Найповніше в оповіданнях Ірини Вільде представлені діалектизми різної частиномовної належності: **іменники**: *хлоп* – чоловік, мужчина, хлопець, [СУМ, 11, с. 83]; *Здурів хлоп, чи що?* [2, с. 153]; *вар'ят* – ненормальний, несамовитий, божевільний [СУМ, 1, с. 293]; *Ні, хлопче, ти про свою хворобу не розповідай так голосно, бо ще тут вирішать, що я доглядаю за нешкідливим вар'ятом* [2, с. 122]; *бант* – перекладина [Грінч., 1, с. 27]; *Ціле життя, як не стоячи «на бантах» то останні крісла...* [2, с. 152]; *мешкання* – житлове приміщення; житло [СУМ, 4, с. 698]; *Одного вечора, вертаючись з прогулянки, попри залізничну станцію, почули, як хтось нагорі, у мешканні начальника, грав на фортепіано* [2, с. 51]; *гостинець* – великий битий шлях [СУМ, 2, с. 143]; *Вихилилася за вікно, побачила далеко на гостинці «його», як ішов проти її вікон, і сховалася за завісу* [2, с. 53]; *фотель* – крісло [СУМ, 10, с. 631]; *Доктор Ігорів нахилився над фотелем, в якому сиділа Марта Сидоренко* [2, с. 57]; *дворець* – катрага. У деяких районах Волинської обл. ..до задньої сторони хати прибудовують будівлю, яка має назву «двірець» або «дворець» [СУМ, 2, с. 224]; *Уляна повертається в сторону двірця, Осипові назустріч* [2, с. 87]; *обійстя* – садиба, двір [СУМ, 5, с. 505];... *ніби такі ціле обійстя – от, це, що зараз коло церкви наліво, купив якийсь газда...* [2, с. 42]; *полотнянка* – верхній селянський жіночий та чоловічий одяг з домотканого грубого полотна [СУМ, 7, с. 98]; *Тому Міра одягає на себе білу полотнянку з вишиваним пояском і сандалики* [2, с. 71]; *ногавиці* – суконні штани [СУМ, 5, с. 439]; *От, не видів Гриць ногавиць, – кажу голосно, щоб всі чули.* [2, с. 43]; *скрипак* – скрипаль [СУМ, 9, с. 319]; *Оркестр вже давно втих, а перший скрипак усе ще стояв на підвищенні* [2, с. 120]; *нужда* – біда [СУМ, 5, с. 453]; *біду у світ, та й забуду, може, про свою нужду* [2, с. 48]; *жура* – журба [СУМ, 2, с. 547]; *Молодиця з жури дуже висохла, хирляла, хирляла, нарешті дістала сухоти та й померла, а Параска росте біля старих* [2, с. 50]; *тета* – тітка [СУМ, 10, с. 102]; – *Чого вона вас «тетюю» кликала?* [2, с. 41]; *газда* – господар [СУМ, 2, с. 12]; *От, це, що зараз коло церкви наліво, купив якийсь газда з Колодрівки і перенісся до нашого села* [2, с. 42]; *дядина* – жінка дядька [Грінч., 1, с. 461]; *Дядина заспана, незадоволена цією раниньою пригодою ...* [2, с. 136]; *освідчини* – освідчення [СУМ, 5, с. 754]; *притомність* – присутність [СУМ, 8, с. 66]; *Рівночасно я мусила в деяких справах зберігати цілковиту притомність ума...* [2, с. 67]; *гостина* – страви і питво, якими частують [СУМ, 2, с. 143]; *А ви не забувайте на майбутнє спізнатися півгоди на гостину там, де на вас чекають ...* [2, с. 73]; *звіди* – розвідка *Коли другого дня рано служба здинована, що пані нема в кухні, вислала найрозсудливішу з-поміж себе, Гафію, на звіди ...* [2, с. 80]; *перекуска* – закуска [СУМ, 6, с. 210]; *Вагається хвилину: могла б вступити на перекуску* [2, с. 80]; *мапка* – карта [Грінч., 2, с. 405]; ... *мати на грудях мапку і...* [2, с. 129]; *цукорня* – кондитерська [СУМ, 11, с. 246]; *В цукорні пригадує Уляна, що дев'ята двадцять приїздить поїзд з Нараєва* [2, с. 85]; *уродження* – народження [СУМ, 10, с. 480]; *Галюся ... моя дочка, пане Алекса, від уродження – глухоніма* [2, с. 97]; *постут* – те саме, що на кожному (кожнім) кроці досягати вищого ступеню розвитку, певних успіхів [СУМ, 7, с. 383]; *Мама обіцяла доні за добрий поступ у науці рожеву шовкову сукенку* [2, с. 98]; *фалд* – складка [СУМ, 10, с. 564]; *Ховає руку у фалди спідниці ...* [2, с. 128]; *ферії* – канікули [СУМ, 10, с. 577]; *Потім ти приїжджав до нашого села тільки на ферії* [2, с. 115]; *змога* – здібності до чого-небудь; сприятлива умова, обставина, можливість для здійснення чого-небудь [СУМ, 3, с. 630]; *Ех, якби я мала таку змогу студювати в університеті, як ти ...* [2, с. 118].

Органічною складовою творів Ірини Вільде є **дієслова**, серед яких для точнішого зображення дій і станів збережено такі: *простувати* – розпростовувати [СУМ, 8, с. 304]; *Коли, нарешті, остається сама, випливає одним скоком з ліжка, простує рамена...* [2, с. 137]; *відказувати* – відмовляти [СУМ, 1, с. 588]; – *То Марічка, як дитина, – відказують дівки* [2, с. 43]; *відзиватися* – говорити до кого-небудь [СУМ, 1, с. 585]; *Сіла я собі наботи, а на нього ані не гляну, ані словом не відізвуся* [2, с. 44]; *здибати* – зустрічати кого-небудь, ідучи або прийшовши кудись [СУМ, 3, с. 535]; – *Я ще такої дівки, – каже, – острої, як ти, не здибав ніде* [2, с. 45]; *видіти* – бачити [СУМ, 1, с. 388]; *Боже, як він тоді виглядав, я ще ніколи не виділа, щоби світилися в кого очі так, як тоді в нього* [2, с. 45]; *дівочити* – дівувати [СУМ, 2, с. 298]; *Вас ще на світі не було, як я вже дівочила* [2, с. 40]; *фудулути* – поводитися гордовито, зарозуміло, пихато [СУМ, 10, с. 649]; *Фудулути не маю чим, але кого знелюблю, то й озиватися не буду* [2, с. 44]; *означити* – визначати [СУМ, 5, с. 657]; *Хіба ж не означила вона цієї границі для слуги, що мала провести його?* [2, с. 131]; *забажати* – забажати [СУМ, 3, с. 14]; *Подумай собі тільки, Нікуліцо, – вона почала скоро говорити по-румунськи, – чого мамі забажлося* [2, с. 101]; *запіяти* – заспівати [СУМ, 3, с. 261]; *Я би їм не такої запіяв!!!* [2, с. 47]; *дзвенькотіти* – підсил. до дзвенькати. [СУМ, 2, с. 264]; *Бо, коли б Ви у відповідь на мій поцілунок здушили мене у своїх раменах так, щоб ледве дихнути могла, або коли м, обурений моїм зухвальством без слова вийшли, тріснувши дверми, щоб аж шиби у вікнах задзвенькотіли ...* [2, с. 77]; *закалатати* – застукати [СУМ, 3, с. 137]; *Пес було обізнався, а тоді лише закалатав хвостом об буду на знак, що пізнав свого* [2, с. 103]; *пошукувати* – розшукувати кого-небудь [СУМ, 7, с. 491]; *А потім... я вчора читала, що фірма І. пошукує метких агенток...* [2, с. 137]; *позасідати* – зайняти все або багато

чого-небудь [СУМ, 6, с. 797]; **Позасідали** парубки коло дівок, лиш він не сідає [2, с. 43]; **заступати** – заповнювати [СУМ, 3, с. 337]; *У моїй батьківщині вечірні тумани заступають хороводи русалок...* [2, с. 138].

Рідше трапляються **вказівні займенники**: *тамтой* – той [СУМ, 10, с. 31]; *Ти теж не можеш відвернути думок своєї любки від споминів про тамтого* [2, с. 54]; *тамті* – ті [СУМ, 10, с. 31]; – *Май на увазі, – шепче Міці, – тамті балакають про тебе...* [2, с. 144].

Серед **прислівників** виявлено лексеми на позначення внутрішнього стану людини, окремі номінації способу дії, часу, місця: *банно* – шкода, жаль, сумно [СУМ, 1, с. 101]; *Банно* йому за мною було... ой, *банно*... [2, с. 48]; *взад* – назад [СУМ, 1, с. 34]; *Це було чисте божевілья з мого боку: хотіти завернути час на десять літ взад* [2, с. 115]; *домів* – додому [СУМ, 2, с. 362] *Але ти видно, не звик тепер вертатися з забави пішки домів* [2, с. 114]; *прецінь* – між іншим [СУМ, 7, с. 548]; *А прецінь обставина ця затримала таку переважну подію: там ждуть на нього на площі!* [2, с. 135]; *файно* – гарно, приємно [СУМ, 10, с. 551]; *А то файно!* [2, с. 149]; *певно* – певне [Грінч., 3, с. 105]; *Певно, що не викинув би в болото... вже я купив би щось за них... лиш коли б їх мати.* [2, с. 123]; *пощо* – навіщо [СУМ, 7, с. 493]; *Але пощо я буду говорити вам про неї, коли ви не ужите за нею, коли вона для вас така далека й така недійсна?... [2, с. 138]; *ген-ген* – далеко-далеко [СУМ, 2, с. 49]; *Про цю кривду роздумувала й ген-ген пізніше* [2, с. 52]; *знічев'я пор. знечев'я* – раптом [СУМ, 3, с. 669]; *Ти думаєш, що багато є таких людей, які, коли б їх хтось знічев'я запитав, чого хочуть, вміли б відповісти?* [2, с. 122]; *впрост* – зовсім, цілком [СУМ, 1, с. 755]; *Грошей не простила впрост, тому, бо боялася, що ви не повірите мені* [2, с. 127]; *обіч* – побіч; *Міка підкреслено кладе ракетку обіч себе* [2, с. 141]; *ніде* – нікуди [СУМ, 5, с. 420]; *Я від того часу ніде, аніде не ходила* [2, с. 48]. Зафіксовані "Словником української мови" з позначкою діал. (діалектне).*

Невелику групу складають **прикметникові діалектизми**: *статочний* – статечний [СУМ, 9, с. 670]; ... *другий, виджу, що статочний,* ... [2, с. 41]; *фудульний* – гордовитий, зарозумілий, пихатий [СУМ, 10 с. 649]; *А фудульний був!* [2, с. 42]; *острий* – гострий [СУМ, 5, с. 789]; *Ой, острі, покійні були!* [2, с. 42]; *заручиновий* – той, що стосується заручин [СУМ, 3 с. 298]; *Я носила заручиновий перстень, готовила виправу і нишком через десяти уста довідувалася про тебе далекого* [2, с. 116].

Для відтворення народнорозмовних інтонацій колориту усної розповіді у своїх оповіданнях письменниця використовує певну синтаксично-емоційну будову речень із характерними **частками**: *ая* – уживається для вираження незгоди з чим-небудь, заперечення або для ствердження якоїсь думки; авжеж, звичайно [СУМ, 1, с. 11]; *Ая, каже: перекажіть тій фльорці (скарай мене, боже, як не казала от так!) нехай мені сина не баламутить!* [2, с. 46]; *ба – Ба не всі!* – каже [2, с. 45] і **сполучниками**: *заки* – поки [СУМ, 3, с. 141]; *Каже таке смішне: «Заки ти покінчиш свої студії, то я вже сина буду виховувати на щирого патріота»* [2, с. 118]; *аби* – хоча б, хоч би [СУМ, 1, с.3]; *Колись гадала, що серце трісне мені з туги, як переступила поріг хати, аби у світ широкий йти* [2, с. 41]; *гейби* – наче, немов [СУМ, 2, с. 46]; *чей* – може [СУМ, 11, с. 289] – *Могли б ви, наприклад, знайти гроші... бувають чей же випадки, що хтось забув гроші* [2, с. 123], які властиві діалектному мовленні. Також у мові присутні **вигуки** типу: *ех, ет, гай, гей, го-го, агі* – виражає подив, обурення, роздратування, осуд, неприязнь [СУМ, 1, с. 16]; *Агі, дурний.* – кажу йому. – ... [2, с. 42]; *брре* – гей ти (засіб звертання до знайомої людини); *Гей, де мій розум був, що я за їх намовою пішов?* [2, с. 49]; *гай* – гайда [СУМ, 2, с. 15]; *Гай, гай, не червоній!* [2, с. 46].

Отже, ідіостиль Ірини Вільде нерозривно пов'язаний із загальнонародною мовою. Діалектна лексика становить невіддільний компонент художнього мислення письменниці, відтворює народне світобачення, служить для змалювання мовних портретів, побутових сцен. Більшість діалектизмів в оповіданнях художньо виправдані, вступаючи у семантико-стилістичну взаємодію зі словами літературної мови. Використані у художній мові діалектизми, милозвучні та найточніші у зображальній функції, ще більше звертають на себе увагу на тлі літературної мови. Вони надають мові дійових осіб художніх творів природного звучання.

В оповіданнях Ірини Вільде діалектна лексика виступає виразним мовним засобом, який допомагає митцю глибоко розкрити чи дослідити ментальність героїв; виконує роль домінантного образотворчого фактора у критті внутрішнього світу героїв.

Список використаних джерел

1. Бибик С. Народнорозмовність як естетично-стилістична категорія // Наукові записки. Серія "Філологія". – Острів, 2000. – С. 204-29.
2. Вільде Ірина. Незбагненне серце. Оповідання, новели, етюди / Ірина Вільде. – Львів : Каменяр, 1990.
3. Гриценко П.Ю. Ареальне варіювання лексики / П. Ю. Гриценко – К. : Наукова думка, 1990. – 268 с.
4. Гриценко П.Ю. Мови чисті джерела // Культура слова – К., 1983. – Вип. 25 – С. 32-33.
5. Грінченко Б. Словарь української мови : в 4 т. – К., 1907-1907. – Т. 1 – 4.
6. Грещук В. В. південно-західні діалекти в українській художній мові. Нарис / В. Грещук, Вал. Грещук. – Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 201. – 309 с.
7. Жилко Ф. Т. Нариси з діалектології української мови / Ф. Т. Жилко. – К., 1966.
8. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української літературної мови / А. П. Коваль. – К. : Вища шк., 1978. – С. 87 – 322 с.
9. Мова і час: Розвиток функціональних стилів сучасної української мови. – К : Наук. думка, 1977. – 237 с.
10. Словник української мови : В 11 т. – К. : Наукова думка, 1970-1980. Т.1-11.
11. Сологуб Н. М. Мовний світ Олеса Гончара / Н. М. Сологуб – К : Наук. думка, 1991. – 140 с.
12. Сучасна українська літературна мова / [за ред. А. П. Грищенка]. – К. : Вища школа, 1997.

Умовні скорочення

Грінч. – Грінченко Б. Словарь української мови : В 4 т. – К. , 1907-1909. – Т. 1 – 4.

СУМ – Словник української мови: В 11т. – К. : Наукова думка, 1970-1980. – Т.1 – 11.Summary

O.O. Dmytrenko Linguistic world of stories by Iryna Vilde: a regional aspect.

Writer's language – it is a particular page in the history of Ukrainian literary language. Revealing the particular style of the author, it is necessary to show the place of other stylistic devices occupy dialect in his works and how it is caused.

Study of style of the writer based on deep knowledge of his speech, which is inextricably linked with the national language, since it is based on it. Features of use of dialect in literary works of the writer has always attracted the attention of both writers and linguists . The results of a complete analysis of the use of dialect in literary texts contribute to deepening the concept of a national language picture of the world, may be the basis for the study of language perception of the world by the author.

Features use of dialect in samples art style revealed in the writings of S.P.Bevsenko, I.A Dzendzelivskiy, F.T. Zhy-lka, I.H. Matviyas , S.E. Yermolenko, V.V. Greshchuk , Val.V. Greshchuk and other.

The purpose of this article – to investigate the use of particular dialect vocabulary for linguistic identity in the works of Iryna Vilde. Trace their role in the reflection of local color in the creation of images, the individual characteristics of heroes artwork. Material chosen collection " Unfathomable heart. Stories, short stories, sketches."

Therefore, idiomatic style by Iryna Vilde is inextricably linked to the vernacular. Dialect vocabulary is part of the artistic mind of the writer , reflects the national outlook, the language used for the depiction of portraits, scenes from everyday life . Most dialect in stories artistically justified, enter the semantic and stylistic interaction with said language. Used in artistic language dialect , sounding and most accurate in the figurative features more draws attention to the background of language. They provide language actors fiction natural sound. In the stories of Iryna Vilde serves a distinct dialect vocabulary speech tool that helps the artist deeply expand or explore the mentality of the characters , serves as the dominant factor in revealing the fine inner world of the characters. Analysis of lexical peculiarities of the dialect in the works of the writer waits detailed descriptions and "decoding" language experts.

Keywords: folk speech, dialecticism, artwork.

УДК 811.111'42

О.В. Галайбіда

СТИЛІСТИЧНО-СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КАЗОК Р. КІПЛІНГА

У статті акцентовано увагу на синтаксичних засобах створення експресивності казкового дискурсу видатного англійського письменника ХІХ ст. Р. Кіплінга. Характерною ознакою казок Р. Кіплінга є ритмічність і діалогічність оповіді. Домінувальним лінгвістичним засобом створення ритмічності є повтор (фонетичний, лексичний, синтаксичний). Ритмічності оповіді надають також інверсовані конструкції, паралелізми, полісиндетон, ланцюжки однорідних членів.

Ключові слова: казкова оповідь, експресивність, експресивний синтаксис, виразність, повтор, паралелізм, інверсовані, парентезні конструкції, асиндетон, полісиндетон, однорідні члени.

Неповторний стиль казок класика англійської літератури Р. Кіплінга привертає увагу не тільки читачів (дорослих і дітей), але й лінгвістів. Казки цього автора приваблюють неймовірними сюжетами, дотепністю, емоційною, експресивною мовою.

У лінгвістиці неодноразово розглядалися окремі аспекти казкового тексту: фонетичні (М.П. Дворжецька, Т.І. Саєнко), синтаксичні (А.В. Брандаусова, Н.М. Ладісова), стилістичні (О.І. Лещенко, О.Д. Нефьодова, С.І. Сотнікова) структурні та семантичні (Н.Ф. Єремєєва, В.Я. Пропп, А. Греймас). Метою нашої статті є дослідити особливості експресивного синтаксису казок Р. Кіплінга, які ще не були предметом окремої лінгвістичної розвідки.

З-поміж визначальних ознак художнього стилю Р. Кіплінга, перш за все, треба вказати на діалогічний характер мови його казок. Це, безумовно, наближує їх до усних народних казок. Лінгвістичними засобами створення діалогічності є:

- прямі звертання до маленького читача, емоційно забарвлені пестливими словами (*O my Best Beloved*);
- наказовий спосіб дієслова (*You must not forget the suspenders*);
- питальні речення (*Remember it was a very bare, hot, yellow desert?*);
- умовні речення (*If you look closely at any Leopard now, you will see that there are always five spots*).

Характерною ознакою казок Р. Кіплінга є ритмічність оповіді. Домінувальним лінгвістичним засобом створення такої ритмічності є повтор. Загалом цей стилістичний прийом є ознакою жанру чарівних народних казок, Р. Кіплінг зберігає і розвиває його. Для його стилю характерною є конвергенція стилістичних засобів на усіх мовних рівнях, зокрема, у казках письменник активно послуговується фонетичним, лексичним, синтаксичним повтором.